

Trasa nr 1: Z Ozimka wokół Lasów Stobrawsko-Turawskich

ROWEREM WOKÓŁ OZIMKA

Trasa nr 1: Z Ozimka wokół Lasów Stobrawsko-Turawskich (19,9 km)

+ dojazd z Opola (19,2 km)

Krótką i łatwą trasę, idealną na niedzielny wycieczkę rodzinną. Trasa prawie w całości biegnie przez ciekawe przyrodniczo Lasy Stobrawsko-Turawskie. Najciekawszą atrakcją na trasie jest Rezerwat Przyrody „Srebrne Źródła”. W głębi lasu znajduje się tu źródło wypływające spod ziemi, otoczone ciekawą szatą roślinną i starym drzewostanem. Ciekawostką jest też piękna, zalesiona wydma w okolicach Pustkowa.

Na trasę możemy też łatwo dojechać z Opola. Jest to jednak wycieczka dla bardziej zaawansowanych rowerzystów lubiących dłuższe trasy. Całkowita długość takiego wariantu wraz z powrotem do Opola to ok. 60 km. Dobrym rozwiązaniem jest też dojazd do Ozimka pociągiem dostosowanym do przewozu rowerów.

MAPA TRASY:

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1GY0oYCiWQy3x4e7sHQV3wkTe7QJji6-r&usp=sharing>

CIEKAWE MIEJSCA NA TRASIE

Zabytkowy most żelazny w Ozimku

Najstarszy żelazny most wiszący w Europie kontynentalnej. Oddano go do użytku w 1827 roku. W całości został wykonany w miejscowej Hucie Małapanew. Składa się z 1600 części. Wszystkie zostały wykute ręcznie. Waga konstrukcji to 55 ton, długość przęsła to 28,6 m, a rozpiętość pylonów – 31,5 m. Most stoi w samym centrum miasta, tuż za Parkiem Hutnika. Tuż obok mostu, przy śluzie stoi budynek Muzeum Hutnictwa.

Huta Mała Panew i Muzeum Hutnictwa w Ozimku

Huta Małapanew jest najstarszą działającą hutą w Polsce. Jej historia sięga czasów króla pruskiego Fryderyka II, który w 1753 r. podpisał rozkaz o jej utworzeniu. Uruchomiono ją w 1789 roku i w początkowej fazie jej istnienia produkowano tu niezwykle nowatorskie konstrukcje mostów. Jednym z nich jest najstarszy żelazny most w Europie kontynentalnej, który łączy brzegi przepływającej obok huty Małej Panwi. W czasach II wojny światowej huta stała się zbrojownią produkującą na potrzeby wojskowe. Po II wojnie światowej nastąpił największy rozwój huty, a wraz z nią całego Ozimka. Tuż

przy hucie, nieopodal zabytkowego mostu stoi budynek Muzeum Hutnictwa. Oprócz archiwaliów huty można tu obejrzeć wyprodukowane w niej piece, wyroby użytkowe, garnki, naczynia, wyroby artystyczne i sakralne, płaskorzeźby, plakiety, a nawet monety i numizmaty. Muzeum otwarte jest w soboty w godz. 10-14 i niedziele w godz. 13-17.

Kościół i dawny cmentarz ewangelicko-augsburski w Ozimku

Parafia ewangelicka istnieje w Ozimku od 1768 roku. Przez pierwsze 50 lat funkcjonowała bez swojego kościoła, a nabożeństwa odbywały się w nieistniejącym już tzw. „zameczku”, gdzie urządzono salę modlitwy. Budowę obecnego kościoła zakończono w 1821 roku. Nie posiadał on jeszcze wieży, a obok niego stała drewniana dzwonnica. Wieżę dobudowano dopiero w 1860 roku, przenosząc do niej dzwony. Tuż obok kościoła znajduje się niewielki park, który powstał w miejscu dawnego cmentarza ewangelickiego. Grzebano tutaj pracowników huty oraz mieszkańców przyhutniczych osiedli. W latach powojennych cmentarz uległ całkowitej dewastacji, a w latach 60-tych XX wieku został zlikwidowany. Na centralnym skwerze parku stoi metalowa makietka zabytkowego, ozimskiego mostu. Tuż obok parku znajduje się nowy cmentarz, na którym pochowany jest założyciel huty w Ozimku, Johann Georg Rehdanz.

Wyspa Rehdanza w Ozimku

Park miejski na południowym brzegu Małej Panwi, naprzeciw głównego wejścia do huty Mała Panew. Nosi imię założyciela królewskiej huty w Ozimku – Johanna Georga Rehdanza. Pierwsze alejki spacerowe z ławkami powstały tu w 1803 r. Sfinansowano je z dobrowolnych składek pracowników huty. Później postawiono w parku kręgielnię, strzelnicę, ptaszarnię oraz kilkanaście pomników postaci ważnych dla przemysłu hutniczego. Niestety podczas II wojny światowej park został doszczętnie zniszczony. Dziś jest to miejsce plenerowych imprez i wypoczynku mieszkańców miasta. W parku znajduje się muszla koncertowa, wiata piknikowa, plac zabaw, oraz przystań kajakowa, na której kończą się spływy Małą Panwią z Kolonowskich.

Lasy Stobrawsko-Turawskie

Obszar chronionego krajobrazu, lasy występujące w gminach: Ozimek, Turawa, Chrzastowice, Murów, Popielów, Łubniany. Są one pozostałością Puszczy Śląskiej. Znajdziemy tu bory wilgotne, mieszane i świeże z przewagą drzewostanu sosny. Występuje tu kilka florystycznych rezerwatów przyrody.

Rezerwat przyrody „Srebrne Źródła”

Rezerwat znajduje się w Lasach Stobrawsko-Turawskich, przy żółtym szlaku rowerowym z Nowej Schodni do Dębskiej Kuźni. W środku lasu tryska tu źródło wody porośnięte wokół wieloma chronionymi gatunkami roślin. Można tu również spotkać rzadki w Polsce gatunek ważki – szklarnika leśnego. Według lokalnych legend Srebrne Źródła to miejsce magiczne, w którym zawsze w południe, nawet przy bezwietrznej pogodzie szumią głośno drzewa, a czasem nawet odłamują się konary. Podobno hałasują tak szukające się dusze kochanków, dla których było to miejsce potajemnych spotkań. Według innych legend to duchy kupców i podróżników napadanych i często zabijanych w okolicznych lasach.

Beier Park w Dębskiej Kuźni

Niewielki park kwietny zbudowany w 2020 roku staraniami mieszkańców wioski nieopodal kościoła. Przez park przepływa niewielki strumyk, nad którym wznosi się malowniczy mostek przypominający ten z obrazów Moneta. Cały ogród porośnięty jest egzotycznymi gatunkami pięknie kwitnących na wiosnę kwiatów, z dominującymi rododendronami. Przy parku stoi ogólnodostępna toaleta.

Ogród Bajek w Dębskiej Kuźni

Kolejne miejsce warte dłuższego postoju. Kameralny park zlokalizowany został obok popularnej lodziarni Gustoria z pysznymi, domowymi lodami. Pomiedzy żwirowymi alejkami obrośniętymi drzewami i kwiatami stoją kolorowe makiety baśniowych postaci, leżą kolorowo pomalowane kamienie, figurki i makiety miasteczek. Jak w bajce poczuć się tutaj nie tylko dzieci, ale również dorośli.

Wydma Pustków

Jedna z wielu wydm na obszarze Lasów Stobrawsko-Turawskich. Wznosi się przy leśnej drodze łączącej Dębską Kuźnię z Pustkowem, a jej wysokość dochodzi do kilkunastu metrów. Częściowo porośnięta jest drzewami, jednak wyraźnie widoczne są też obszary odsłonięte, przykryte żółtym piaskiem. Wokół wydmy wiele jest wąskich, leśnych ścieżek świetnych na dłuższe spacerki.

OZIMEK - DĘBSKA KUŹNIA

przez Rezerwat Przyrody Srebrne Źródła (9,5 km)

OZIMEK (ul. Wyzwolenia – ul. Kolejowa – ul. Daniecka) – **NOWA SCHODNIA – ŻÓŁTY SZLAK ROWEROWY - REZERWAT PRZYRODY „SREBRNE ŹRÓDŁA” – ŻÓŁTY SZLAK ROWEROWY – CZARNY SZLAK ROWEROWY - DĘBSKA KUŹNIA** (ul. Leśna – ul. Kolonia – ul. Wiejska – stacja kolejowa)

Wycieczkę rozpoczynamy przy **ul. Wyzwolenia**, niedaleko **zabytkowego mostu żelaznego**. Kierujemy się na wschód i na pierwszym skrzyżowaniu, skręcamy w prawo, w **ul. Kolejową**. Przejeżdżamy przez **most na Małej Panwi**. Tuż za nim po lewej stronie ulicy znajduje się **Wyspa Rehdanza** z parkiem i terenami rekreacyjnymi. Po prawej stronie z kolei mijamy **Hutę Małapanew**. Jadąc dalej **ul. Kolejową** mijamy **stację** i tuż za nią przejeżdżamy przez tory, wjeżdżając do **Nowej Schodni**. Na skrzyżowaniu na końcu wioski jedziemy prosto asfaltową drogą, wjeżdżając do lasu, a po chwili na **żółty szlak rowerowy**. Kilkaset metrów dalej, żółty szlak skręca w prawo, a my opuszczamy asfaltową szosę i wjeżdżamy na piękną, leśną drogę. Dalej czeka nas długa (ok. 3,5 km) prosta, przy której mijamy kilkanaście ambon obserwacyjnych. Na jej końcu mijamy tablicę oznaczającą **Rezerwat Przyrody „Srebrne Źródła”**. Właściwe źródła, od których rezerwat wziął

nazwę, znajdują się w głębi lasu, po prawej stronie i prowadzi do nich droga oznaczona drogowskazem.

Za „Srebrnymi Źródłami” dojeżdżamy do rozwidlenia dróg. Żółty szlak skręca w lewo, a my jedziemy w prawo **czarnym szlakiem rowerowym** prowadzącym do **Dębskiej Kuźni**. Do wioski wjeżdżamy **ul. Leśną**, która po chwili łączy się z **ul. Kolonia**. Mijamy zabytkową kapliczkę z dzwonnica i dojeżdżamy do **ul. Wiejskiej** w centrum, gdzie skręcamy w prawo i dojeżdżamy do stacji kolejowej. Tuż przy niej znajduje się **ukwiecony skwer z ławkami**, na których możemy odpocząć przed dalszą drogą. Odpoczynek możemy też zaplanować w przepięknym i kameralnym **Beier Parku** znajdującym się obok kościoła przy głównej ul. Wiejskiej (ok. 800 m na południe od stacji kolejowej). To nie jedyne miejsce w Dębskiej Kuźni, w którym warto się zatrzymać. Jadąc od Beier Parku dalej na południe i skręcając w lewo w stronę Dańca, dotrzemy do niezwykłego **Ogrodu Bajek** (ok. 2 km od stacji kolejowej), który szczególnie spodoba się najmłodszym. Tym bardziej, że jego częścią jest lodziarnia z pysznymi lodami wyrabianymi na miejscu.

DĘBSKA KUŹNIA - OZIMEK

przez Pustków (10,4 km)

DĘBSKA KUŹNIA, (stacja kolejowa - ul. Wiejska - DK 46 - polna droga do Pustkowa) - **LASY STOBRAWSKO-TURAWSKIE - WYDMA PUSTKÓW - PUSTKÓW** (ul. Słoneczna - ul. Ozimska) - **SCHODNIA - OZIMEK** (ul. Opolska - ul. Wyzwolenia)

Ze **skweru przy stacji kolejowej** kierujemy się na północ i docieramy **do drogi krajowej nr 46**. Tu skręcamy w prawo i jedziemy ostrożnie 200 metrów ruchliwą drogą. **Na skraju lasu** skręcamy łagodnie w lewo **w polną drogę prowadzącą w kierunku Pustkowa**. Na tym odcinku przydadzą się terenowe opony, jednak jest on przejezdny również dla użytkowników mniej terenowych rowerów. Po chwili wjeżdżamy w głąb lasu i kilometr dalej mijamy z lewej strony ukryte **między drzewami zabudowania**. Dwieście metrów za nimi na rozwidleniu dróg skręcamy w prawo. Dwa kilometry dalej docieramy do podjazdu na **wydme Pustków**, często odwiedzaną przez miłośników motocrossu. Skręcamy przy niej w lewo i objeżdżamy ją dookoła, pomiędzy niewielkimi pagórkami. Kilkaset metrów dalej wyjeżdżamy z lasu i docieramy do **Pustkowa**. Jedziemy cały czas prosto **ul. Słoneczną** i dojeżdżamy **do głównej ulicy przy Hotelu Hema**. Tu skręcamy w prawo i jedziemy asfaltową drogą o umiarkowanym ruchu przez cały Pustków, po chwili mijając **Schodnię** i docierając do **ronda przy wjeździe do Ozimka**. Tu skręcamy w lewo i jedziemy **drogą dla rowerów wzdłuż drogi krajowej nr 46**. Przejeżdżamy przez **most na Małej Panwi** i skręcamy w prawo, wjeżdżając do miasta **ul. Opolską**, którą docieramy do mety naszej wycieczki przy **ul. Wyzwolenia**, niedaleko zabytkowego mostu żelaznego.

OPOLE - OZIMEK

przez Rezerwat Przyrody Srebrne Źródła (19,2 km)

OPOLE (stacja Opole-Gosławice) - **LĘDZINY - CHRZĄSTOWICE - DĘBSKA KUŹNIA** (ul. Ozimska - ul. Niwecka - ul. Wiejska - ul. Kolonia - ul. Leśna) - **CZARNY SZLAK ROWEROWY - ŻÓŁTY SZLAK ROWEROWY - REZERWAT PRZYRODY „SREBRNE ŹRÓDŁA” - ŻÓŁTY SZLAK ROWEROWY - NOWA SCHODNIA - OZIMEK** (ul. Daniecka - ul. Kolejowa - ul. Wyzwolenia)

Rozpoczynamy na wschodnim krańcu Opola, **przy stacji Opole-Gosławice**. Z centrum miasta łatwo tu dojechać ul. Ozimską i Częstochowską. Pierwszy odcinek trasy do Dębskiej Kuźni pokonujemy **drogą dla rowerów wzdłuż drogi krajowej nr 46**. Po drodze mijamy **Lędziny** i **Chrzastowice**, na skraju których kończy się asfaltowa droga dla rowerów, a jej szutrowe przedłużenie odbija lekko w prawo od drogi samochodowej. Mijamy kilka zakrętów między zabudowaniami i dojeżdżamy do **asfaltowej szosy biegnącej z centrum Chrzastowic**. Skracamy w lewo i po chwili wjeżdżamy na **ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż DK 46** i docieramy nim do **centrum Dębskiej Kuźni**.

W **Dębskiej Kuźni**, tuż przed centrum skręcamy w prawo, w **ul. Niwecką** i jedziemy dalej **czarnym szlakiem rowerowym**. Dojeżdżamy do **szkoły** i skręcamy ostro w lewo, jadąc dalej główną **ul. Wiejską**. Na następnym skrzyżowaniu skręcamy w prawo, w **ul. Kolonia**. Mijamy zabytkową kapliczkę i za następnym zakrętem, na rozwidleniu dróg jedziemy w lewo, zgodnie z **czarnym szlakiem**. Za wioską wjeżdżamy do lasu i za ok. kilometr docieramy do skrzyżowania z **żółtym szlakiem rowerowym** i skręcamy w lewo. Jedziemy 3,5 kilometra prostą i wygodną drogą leśną, po drodze mijając **Rezerwat Przyrody „Srebrne Źródła”**. Na końcu prostej szlak zakręca w prawo i dociera do **asfaltowej szosy Daniec - Ozimek**. Tu żółty szlak biegnie dalej prosto do Krzyżowej Doliny, a my skręcamy w lewo, w stronę Ozimka. Kilometr dalej wyjeżdżamy z lasu i wjeżdżamy na krótką chwilę do **Schodni**. Tuż za nią przejeżdżamy przez **tory kolejowe** i skręcamy w prawo, w **ul. Kolejową**, którą docieramy do centrum Ozimka.

opis trasy, zdjęcia i mapa:

Przemysław Supernak, SuperGlob

<https://pl-pl.facebook.com/superglob1/>